

UTRECHTSCH E

PROVINCIALE EN STADS-COURANT.

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

Bedenkingen over eene Academie.

Zijn de uitgaven van het hooger onderwijs in de oogen van het tegenwoordig Ministerie nog te hoog? Los daarheen geworpene vragen omtrent de wijze waarop bezuinigd moet worden, doen het ons gissen. Maar hoe zulks dan te rijmen met de les voor den staatkundige, dat de noodige uitgaven, en dus die voor het hooger onderwijs voorzeker eerst beraamd en daarna de middelen moeten gezocht worden, om dezelve te dekken.

Eene andere vraag is het of ineenmelting van drie Academien in ééne niet én het wetenschappelijke voorop én het finantie in 't vervolg voordeelig kan zijn? Het verbreken van eene menigte intellectuele en materiele belangen doet ons het laatste zeer betwijfelen, en tegen het eerste moeten wij de navolgende vragen opperen.

Zoude het voor de wetenschappen nuttig zijn slechts eene geest, eene wijze van denken aan te kweeken, slechts een brandpunt van verlichting en beschaving aan de Natie over te laten, slechts eene leerschool, eene leertrant voor ieder vak den jongelingen open te stellen, alle nijver tusschen professoren op te heffen, eenzijdige behartiging van enkele vakken daar te stellen, die én de eischen voor den studerende zwaarder én het in het oog houden van den algemeenen band der wetenschappen minder zoude maken? Zoude de reeds in het vorige nummer zoo juist besprokene concentrering van jongelieden, in welke stad dan ook, voor Staat en Vorst wel wenschelijk zijn, die bij mindere zorg voor hunne morele en intellectuele belangen tevens minderen waarborg oplevert voor groote wanordelijkheden? Zoude het voor de Natie nuttiger zijn, slechts ééne volkomene, dan drie wel is waar voor enkele geniën minder uitgebreide instellingen te bezitten, die daarentegen echter veel meer kennis en beschaving en daardoor deugd en zedelijkheid onder het algemeen kunnen verspreiden, waardoor én de welvaart bevordert, én eene magt ontwikkeld wordt, die de ware kern uitmaakt eener zelfstandige Natie? Wij hebben de materiele belangen hier nu niet bij overwegen, die daardoor schandelijk verwaarloosd en vernielend zouden worden. Die dezelve kennen wil, wij verwijzen hem naar de vorige nummers van dit blad, waarin ook voor het wetenschappelijke nog veel gewigtigs gezegd is, door mannen van groote geleerdheid en rechtschapenheid, wier bezit Nederland zeker zal blijven schatten en waarden, wier raad het dankbaar zal blijven ontvangen, zoo lang het oor nog niet doof, het oog nog niet gesloten is voor hunne Vaderlandlievende stem en geschriften, mannen wier taal ter instandhouding van het bestaande, ook wij gaarne aanhooren en verder zullen prediken, al ware het ook dat het gebrek van de schatkist ten dien einde een bijzonder beroep zoude vorderen op particuliere fondsen. Immers wij houden ons overtuigd, dat de Academieburgers en de inwoners van stad, provincie en land, ja zelfs onze geëerbiedigde Koning nog wel iets zoude willen opofferen, om de schoonste parel van Nederland te behouden; ja wij houden ons zeker, dat dezelve niet vruchteloos zouden worden afgevraagd, en zulks op grond, dat de beste uitgaven juist die zijn, die aan het onder-

wijs eener Natie besteed worden. Zij zijn niet alleen de meest vruchtbare, maar stellen tevens in de natie een levensbeginsel daar, dat door welvaart en den daarmede gelijken tred houdenden vrede de meeste kracht in en uitwendig doet ontstaen, dat de Staat op eene steenrots gegrondvest doet zijn, en tusschen Vorst en Natie eenen band doet geboren worden, die het sieraad nog steeds is en blijven moet van ons Vaderland.

J. D. L. S.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht brengen bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat de Rekeningen, met de daarbij behorende hescheiden, ten laste van gemelde stad, zoo wegens gedane leverancien en verdiende arbeidsloonen in den jare 1848, aan openbare werken, als ten behoeve der verdere stedelijke administratie, of uit welken anderen hoofde zulks zoude moge zijn, voor den 1. Februarij 1849 ter kamer van Financien, ten Stadhuijs, zullen behooren te worden ingediend, zullende de nalatigen aan zich zelve te wijten hebben de gevolgen, die uit derzelver achterblijven zoude kunnen voortvloeijen.

Utrecht den 27. December 1848.

Namens Heeren Burgemeester en
Wethouders voornoemd,
L. A. A. RAM.

I T A L I E.

ROME 11 Jan.

Het voorloopig bestuur heeft de belasting op het gemaal afgeschaft. De minister van finacie zal eene andere belasting in de kamer voorstellen, om in het te kort te voorzien, 't welk die afschaffing zal veroorzaken.

Men ziet een besluit te gemoet, waarbij de geestelijke goederen met 1 miljoen 600,000 kroonen zullen worden belast.

TURIN 12 Jan.

De troepenbewegingen, door Radetzky bevolen, zijn aan velen onverklaarbaar. De veldmaarschalk verlaat de linie der Ticino, om die van de Po te versterken. Men vraagt of hij het Piemontesche leger in het hart van Lombardij wil lokken, om het daarna af te snijden? (Zou het oogmerk niet zijn, om, des noods, in den Kerkelijken Staat te trekken?)

De Koning van Sardinië is naar Alexandria vertrokken, om van daar de bewegingen der Oostenrijkers beter te kunnen gadeslaan.

— Onze regering heeft den marquis Ricci als gezant naar Brussel gezonden, om het congres bij te wonen. Men denkt hier, dat dit congres op niets zal uitloopen. Opsternijk wil met de wapenen alle verschillen beslissen.

PAVIA 7 Jan.

Als proeve van den geest, welke de Oostenrijksche regering in Lombardij bezielt, en van de verlichting, die bij dezelve heerscht, diene de volgende bekendmaking van regeringswege:

„Bij gelegenheid van het Carnaval schijnt de opening van het tooneel allersgeschikt om de gemoeiden te verstrooijen, te meer daar het publiek op dezen tijd aan zoodanige gemakkelijheden gewoon is. — Derhalve moeten de keizerlijke en koninklijke gevolmagtigden zich verstaan met het stedelijk bestuur, om zoo spoedig mogelijk eene opera te doen opvoeren. Alle eigenaars van loges zullen

gehouden zijn, hun abonnement te betalen, en zoo de recette niet genoegzaam mogt zijn voor de onderneming, zal in het te kort worden voorzien. — Zoo echter uit politieke halstarrigheid, het volk mogt nalaten den schouwburg te bezoeken, zal dit aangemerkt worden als overtuigend bewijs van deszelfs kwade gezindheid, die afkeuring en straf verdient.”

S P A N J E.

MADRID 11 Jan.

Men spreekt van eene algemeene amnestie, door den president van het ministerie aan de Cortes voorgesteld.

— Brieven uit Burgos zeggen, dat de bende *l'Estudiante* aldaar geheel heeft opgehouden te bestaan.

— Men schrijft uit Baijonne: „Wij hebben geene nadere tijdingen van de grenzen. Men weet alleen, dat de hende, welke uit Frankrijk over onze grenzen is getrokken, weinig sympathie bij de bevolking ontmoet, en door de troepen der Koningin ingesloten is.”

— 3 pCt. 19⁷/₈ à 3¹/₄; 5 pCt. 9⁷/₈ à 10.**D U I T S C H L A N D.**

WEENEN 16 Jan.

De ~~troepen~~ wordt hier gehandhaafd, doch de verbittering tegen de militairen, onder welker magt men gebukt gaat, is zichtbaar, daar er telkens op hen geschoten wordt.

— Uit Kremsier meldt men van den 12. Jan.: „Wij gaan belangrijke gebeurtenissen te gemoet. Het ministerie moet deszelfs ontslag nemen of de Rijksdag ontbonden worden. De ministers Stadion en Bach hebben hun ontslag ingezonden. Zullen de andere volgen? Den 16. Jan. zal de Rijksdag weder zitting nemen.”

— Wij hebben uit Hongarij berigten dat de Oostenrijksche troepen door de overmagt zegevierende zijn; doch dat de Hongaren meermalen groote dapperheid aan den dag leggen. Een korps, onder bevel van den generaal Noba, was onderanderen door den generaal Bem geslagen en grootendeels vernietigd. De veldmaarschalk Windischgrätz heeft den 26. Dec. eene proclamatie aan de Hongaren afgekondigd, waarin hij bekend maakt: 1) dat elk inwoner, dien men met de wapenen in de hand gevangen neemt, zal worden opgehangen; 2) elke plaats, alwaar de inwoners zich vermeten, koeriers terug te houden of transporten of enkele detachementen der K. K. armee aan te tasten, of nadeel toe te brengen, zal verwoest en met den grond gelijk gemaakt worden. 3) De autoriteiten blijven met hun hoofd borg voor de handhaving der rust.

— 5 pCt. 85¹/₄; Bank. 1112.

WEENEN 17 Jan.

Door het los gaan van het ijs in den Donau en de daardoor veroorzaakte verstoppingen is een gedeelte dezer hoofdstad onder water gezet, vooral de voorsteden Leopoldstadt, Jägerzeile, Rossau, enz. Verscheidene vaartuigen, stroomafwaarts drijvende, zijn tegen de bruggen gestooten. De bruggen hebben door de ijsschollen ook schade geleden. De overstroming is met dien van 1830 te vergelijken.

— De Keizer heeft zijnen gezant bij het Nederlandsche Hof, graaf Moritz Esterhazy, in gelijke hoedanigheid bij den Paus, te Gaëta, en in zijne plaats

den voormaligen minister van binnenlandsche zaken, baron von Doblhoff-Diez, tot buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister te 's Gravenhage benoemd.

— 5 pCt. 89³/₈; Rusl. 1142.

KNIEPSTER 15 Jan.

De zitting van den Rijkedag van heden was belangrijk door de interpellaties van verscheidene leden over de vrijheid der drukpers. De heer Szabel vroeg: „Of het ministerie door de schorsing van de *Ost-Deutschen Post*, plan heeft om de vrijheid van drukpers, door den keizer verleend, voor den volken opregt te bewaren, en, of het dan de schorsing van intrekken?” Het antwoord wordt te gemoet gezien. De beraadslagingen werden vervolgens over § 3 der grondwet hervat, en dat § aangenomen met 231 tegen 84 stemmen, luidende: „Alle voorregten van stand zijn afgeschaft. Adelbrieven worden door den staat noch verleend, noch erkend.”

FRANKFORT 15 Jan.

In de zitting van den Duitschen Rijkedag van heden is het voorstel om de uitvoerende magt voor 6 jaren aan Oostenrijk of Pruisen op te dragen, met 337 tegen 80 stemmen verworpen. Een ander voorstel luidende: „De uitvoerende magt wordt aan een hoofd van het rijk opgedragen; elk Duitscher is verkiesbaar.” is met 339 tegen 112 stemmen verworpen. Doch het voorstel: „De waardigheid van hoofd van het keizerrijk wordt aan eenen der regerende vorsten van Duitschland opgedragen” is aangenomen met 258 tegen 211 stemmen. In het centrum werd deze uitslag toegejuicht, doch aan de linkerzijde met gemor aangehoord.

— De Rijkminister van finantien heeft in de nat. vergadering medegedeeld, dat, behalve Oostenrijk, ook Mecklenburg-Strelitz, Luxemburg en Limburg achterstallig zijn in het voldoen van hun contingent aan het den 10. Oct. bewilligd fonds tot grondvesting eener Duitsche marine, en dat Beijeren en Keur-Hessen vorderingen in rekening brengen, wegens levering van troepen.

— De twist tusschen de Oostenrijkers en de Beijersche en Frankforter soldaten, sedert eenige dagen ontstaan, is gisteren avond in een gevecht geëindigd. Dit gevecht duurde van 5 tot 9 ure; vele vechtenden werden voor dood weggedragen. De toegesnelde officieren werden in den beginne niet gehoord, en vermogten eerst later de vechtenden te scheiden. In de nabijheid van de strijdplaats werd alarm geslagen.

KEULEN 22 Jan.

Woensdag zullen de schipbruggen weder worden gelegd. De scheepvaart is hervat.

— De belegerings-toestand van Dusseldorf is den 20. Januarij opgeheven.

— Het hooge water heeft te Neuremberg den 15. Jan. groote schade veroorzaakt. Het water stond 15 voet boven het gewone peil en deed de stad onderloopen. Er waren 12 menschen verdrinken. In de overige Meinstreken hebben ook overstromingen plaats gehad.

ENGELAND.

LONDEN 20 Jan.

Het kabinet zal in de volgende zitting van het Parlement voorstellen de intrekking van de navigatie-wetten. Men beschouwt zulks als nadeelig voor de Engelsche marine.

— In de laatste week zijn weder 90,000 oncen zilver in baren en 6,600 oncen gemunt zilver naar België gevoerd.

— Donderdag zijn weder 304 jonge Iersche meisjes, van 14 tot 19 jaren, allen weezen, van Plymouth naar Australië vertrokken, om aldaar te huwen. De Roomsche priester Dr. Sullivan vergezelt haar naar die nieuwe bestemming.

— cholera is te Nieuw-Orleans (Vereenigde Staten) uitbraken, en woedt aldaar zoodanig, dat de bevolking grootendeels gestremd is.

— Indië heeft Engeland thans 49,020 man troepen in dienst.

— De berigten uit Bombaï van 18. Dec. bevestigen, dat de oorlog tegen de Sikhs hardnekkig blijft voortduren. In de nabijheid van Ramnaggur heeft een gevecht plaats gehad, waarbij de Engelschen vele officieren hebben verloren, onderanderen de generaal Curleyn en de overste Havelock. De van de Engelschen afgevallene bezetting der stad Peschawer be-

draagt 6000 man. Majoor Laurence, die er het bevel voerde, is met zijne vrouw en andere Engelsche officieren gevangen weggevoerd.

— *Gen.* 2 pCt. 89³/₈; *ger.* 3 pCt. 20; *Rusl.* 105; *Holl.* 4 pCt. 78; *Sp.* 5 pCt. 15³/₈; 3 pCt. 28¹/₂; *Mex.* 26³/₄; *Peru* 49.

FRANKRIJK.

PARIS 20 Jan.

In de zitting van heden is de heer Boulay met 417 tegen 277 stemmen, welke aan den heer Vivien werden gegeven, benoemd tot vice-president der Fransche republiek. Nadat de benoemde den eed van getrouwheid aan de een en onafelbare democratische republiek en aan de grondwet had afgelegd, sprak hij de vergadering aldus toe:

„Ik heb de eervolle betrekking, die mij is opgedragen niet verzocht, en toen het nog tijd was, heb ik pogingen aangewend, op dat mijn naam van de lijst werde genomen. Eene toegeseggenheid, waardoor ik mij vereerd reken, heeft mij dit niet vergund. Ik had gehoord, dat de vergadering in hare regtvaardigheid mij dien last van de schouder zoude nemen; dat ze boven mij zou kiezen een oud krijgsman, op het slagveld met wonden bedekt, of den uitstekenden man, die doorkneet is in den parlementen strijd. Hoe minder ik deze eer waardig was, des te meer ben ik gevoelig voor dien voorkeur. (Zeer wel.) „Ik zal trachten mij die eer waardig te maken door mijne gehechtheid aan de republiek, door getrouwheid aan den eed, dien ik heb afgelegd en dien ik zal weten na te komen; (langdurige bravo's), door mijn eerbied voor die eerbiedwaardige vergadering, die den lande zoo vele diensten heeft bewezen, die het gered heeft van de regeringloosheid, en die het regt heeft even roemrijk te eindigen als ze heeft geleefd, meesters over haarzelve.” (Teekenen van goedkeuring.)

De benoeming van den heer Boulay is slechts te beschouwen als eene inwilliging van de persoonlijke wenschen van den president Lodewijk Napoleon. Van daar dat zelfs de bijzondere vrienden van generaal Cavaignac hebben gestemd voor den heer Boulay, hoewel de heer Vivien oud minister is van Cavaignac.

— De beurs was heden zonder veel verandering. Men sprak van verandering in het ministerie. De 3 pCt., gisteren 45,45 gesloten, werden 45,30 geopend en kwamen tot 45,50. 5 pCt., gisteren 75,15, werden heden geopend 75, en varieerden tusschen 75 en 75,20.

PARIS 21 Jan.

Onze dagbladen behelzen heden weinig belangrijks.

— De *Constitutionnel* geeft in zijn laatste nummer zijn beklag over de klubs. De vrijheid van klubs te vormen is eene vrijheid, zegt dat blad, die naar regeringloosheid leidt. Het wil ze daarom opgeheven hebben, want ze zijn om te verwoesten en niet om den staat te onderschragen of haar nuttig te zijn.

— Vele dagbladen behelzen heden een artikel van den president der republiek, waarin een in omloop zijnde berigt van amnestie wordt tegengesproken. Wel zal hij zich gelukkig rekenen, indien de tijdsomstandigheden hem het nemen van dien maatregel mogelijk maken.

— De president der republiek zal deze week bij den heer Marrast, president der nat. vergadering, dineren.

— Gisteren werd er in de bureaux van de kamer door den generaal Laydet verhaald, dat de vrouw van een der gevangenen te Vincennes in het kwartier Popincourt op eene kamer van 60 fr. per jaar woonde, en van liefde-giften leven moest. Deze vrouw is de echtgenoot van Albert, lid van het voorl. bestuur, en het is bewezen, dat zij bij het bureau van weldadigheid van haar arrondissement ingeschreven is.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE 21 Jan.

Z. K. H. de Prins van Oranje heeft van Z. M. den Koning een verlof voor den tijd van drie maanden bekomen, tot het doen eener buitenlandsche reis.

— H. K. K. Mevrouw de Prinses van Oranje heeft eene gift van f 100 doen toekomen aan de 4 beklagenswaardige huisgezinnen der op gisteren in de golven noodlottig omgekomeene Scheveningers.

Vijf visschers, allen vaders van huisgezinnen, waren in den 20. Jan. met eene boot afgevaaren om naar een verloren anker en touw te zoeken. Na vruchteloze moeite, ten 11 ure des morgens, terug gekeerd, sloeg de boot in de branding om; slechts een der manschappen mogt het gelukken, zich op de omgekeerde boot te redden. Vier mannen in den

bij des levens vonden hun graf in de golven, hunne weduwen en half verweesde kinderen zonder broodverzorgers achterlatende.

— Uit Maastricht schijnt men, dat de heer baron van Scherpenzeel Heusch, gelijk men weet, door twee kiesdistricten tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal benoemd, te kennen heeft gegeven, de keuze van het district te Sittard aan te nemen. Dien ten gevolge zal, den 25. dezer, te Heerlen eene nieuwe keuze plaats hebben.

— Met de heden aankomen landmail is eene reeks *Indische Overzichten* tot en met den 25. Nov. h. ontvangen. Onder dagteekening van den 10. Nov. heeft de gouverneur-generaal van Neerlande Indië, een besluit genomen, houdende vaststelling van een reglement, omtrent het verlossen uit de slavernij van slaaf gemaakte schepelingen. Het bedrag der schadevergoeding is bepaald op f 200 per hoofd voor de schepelingen, die slaaf gemaakt zijn beoosten de Kaap de Goede Hoop en bewesten kaap Horn, en op f 500 per hoofd voor de aan gene zijde dier kapen slaaf gemaakte schepelingen.

Bij Djonkong en bij Salimbouw zijn ook steenkolenlagen aangetroffen, welke laatste vooral, wat de gelegenheid tot exploitatie betreft, de voorkeur verdienen boven die op andere plaatsen op Borneo zijn gevonden.

DORDRECHT 23 Jan.

Het ijs is in den omtrek thans geheel opgeruimd en de vaart hersteld. Heden morgen heeft ook de stoomboot op Rotterdam hare dienst hervat.

UTRECHT 23 Jan.

De post, vooral met betrekking tot België, is steeds ongeregeld. De hooge waterstand in de rivieren, en de sedert een paar dagen hevige wind zijn er de oorzaak van. — Het leggen van de schipbrug te Vianen, zal, naar men zegt, nog nagenoeg 14 dagen worden uitgesteld, want het water valt langzaam. Den 23. Jan. stond het water in de Lek te Vreeswijk ter hoogte van 1 el 89 duim, zoo dat het in de laatste 24 uren 7 duim is gevallen.

— Een vreemd reiziger, dezen winter onze rivieren passerende, gaf zijne verwondering te kennen, dat men in ons land, 't welk toch gedurig door het rivierwater te lijden heeft, geen betere zorg voor het onderhoud van de gemeenschap droeg. Door twee hooge boomen aan de beide oevers te plaatsen, welke door een touw verbonden waren, kon men toch, meende hij, gemakkelijk de mand met brieven overhalen, zonder dat daarmede menschenlevens of verlies van duizenden waarde, zoo als thans, in gevaar waren. De postgang kon dus geregeld worden onderhouden. — Die aanmerking is ons inziens niet onjuist.

— Te Texel binnengekomen van Batavia de schepen: Johanna Maria Christina, kapt. C. N. Gorter, en Clara Henrietta, kapt. P. H. Willers.

Zr. Ms. fregat Ceres, onder bevel van den kapt. ter zee J. Enslie, van Batavia naar Nederland, is den 28. November ll. aan de Kaap de Goede Hoop binnengelopen.

— Uit het Jaarboekje over 1849, dat thans het licht ziet, blijkt, dat op 1. Jan. 1848 de bevolking des Rijks bedroeg 3,050,840 zielen, als: Noord-Brabant 403,723 zielen, Gelderland 373,000, Zuid-Holland 554,454, Noord-Holland 462,851, Zeeland 157,774, Utrecht 153,306, Friesland 246,636, Overijssel 212,636, Groningen 190,096, Drenthe 83,570 en Limburg 202,734.

In 1847 zijn geboren: in Noord-Brabant 10,283, Gelderland 9895, Zuid Holland 20,078, Noord Holland 15,083, Zeeland 5583, Utrecht 4593, Friesland 6939, Overijssel 6068, Groningen 5262, Drenthe 2228 en Limburg 5658; te zamen 91,670 kinderen.

In 1847 zijn overleden 99,457 personen, als 41,242 in de steden en 58,215 ten platten lande. Dat getal gestorvenen is: in Noord-Brabant 10,022, Gelderland 9369, Zuid-Holland 21,145, Noord-Holland 20,570; Zeeland 6315, Utrecht 5253, Friesland 7115, Overijssel 5969, Groningen 5720, Drenthe 2498 en Limburg 5451.

Bij vergelijking van den stand der bevolking op 1. Januarij 1848 met dien van het vorige jaar,

ontwaart men eene vermindering van 11,383 zielen, hetgeen zoowel uit de aanzienlijke meerdere sterfte over 1847, als uit de landverhuizingen en andere verplaatsingen naar elders ontstaan is.

TOONEEL BERIGT.

SHAKESPEARE'S *The merry Wives of Windsor* in het Nederduitsch ten tooneele gevoerd, kwam ons, toen men er ons van sprak, als ondoenlijk voor. Wie toch, die het genie van dien dichter begreep, zou zich aan eene overzetting wagen? Alleen hij, die het niet begrijpen kon, was hiertoe instaat. De heer *Lion* heeft dit werk volbragt, en hoe? — beter als de *Flesch* en de *Monte-Christo*; doch nog altijd op zijne wijze. — Als vertaling kunnen wij het dus niet aanbevelen; wat het stuk zelve echter betreft, dit ten volle. Het is geestig, zoo als men dit van den grooten man verwachten kan; kluchtig zoo als men in de 16e eeuw kluchten opvoerde, en boeiend, omdat het werk van *Shakespeare* niet dan boeljen kan.

Wat de opvoering betreft, zoo schrijft men deswege uit Amsterdam: „De heer *Tjask* speelde *John Falstaff* niet onverdienstelijk; hij begreep het karakter ten volle. De heer *Roobol* stelde den jaloerschen *Ford* wat te brullend voor, maar als *Brooke* (dit incident vinden we meesterlijk door SHAKESPEARE bijgebracht; het geeft aanleiding tot eenige tooneelen, in geen blijspel bijna ooit geëvenaard) was hij uitmuntend. *Page* was koud; de heer *Munnich* als *Fenton* behagelijker en lossier dan we hem tot nu zagen; het kostuum van *Slender* was goed gekozen, en mevr. *Engelman*, als mevr. *Page*, mevr. *Stoetz* als mej. *Quickly*, zeer goed op hare plaats.” — Die dit schreef is anders geen gemakkelijk beoordeelaar van het Amsterdamsche tooneel. Wij verwachten dus iets goeds op ons tooneel, waarop jaren geleden geen blijspel werd opgevoerd.

CALIFORNIË.

Onder de gewigtige gebeurtenissen, welke het jaar 1848 hebben gekenmerkt, komt aan de ontdekking der goudmijnen in Californië eene bijzondere onderscheiding toe.

Het is waarlijk opmerkelijk, dat, terwijl in dat jaar, zich, in het eene werelddeel, de grootste staatkundige omwentelingen als veldingen, dat zelfde jaar, in het andere, getuige is eener ontdekking die op de stoffelijke belangen der volken van onberekenbaren invloed kan zijn.

Ook hier bevestigt het zich weder, dat de grootste ontdekkingen meestal aan de schijnbaar onbeduidende omstandigheden hare geboorte verschuldigd zijn. Een koopman leidt het water van een stroom over het rad van zijnen zaagmolen, en het modderig bezinksel dat zich ophoopt vóór het rad, schittert hem tegen in de zon, — en gevonden is het beginsel van den schat, die weldra blijkt grenzeloos te zijn.

De vurige en algemeene begeerte naar de middelen om zich de goederen dezer aarde te kunnen verschaffen, — doet van alle deelen der wereld, menschen heen stroomen naar dat land van belofte — en zal in korten tijd een uitgestrekt gedeelte van den aardbodem, dat tot heden onbeschaafd en onbekend of onbewoond en woest lag, in eene vruchtbare en wel bevolkte landstreek herscheppen!

Miljoenen handen zullen, door die ontdekking, in beweging worden gebracht, en alle takken van nijverheid zullen een weldadigen schok ondervinden. De vraag naar alle voortbrengselen van landbouw en fabrieken zal aanzienlijk toenemen, terwijl de handel en de zucht tot landverhuizing een nieuw leven zullen ontvangen.

Daardoor zal de nationale rijkdom der volken aanzienlijk vermeerderen; daarin kan eene gewichtige teemoetkoming gevonden worden voor de improductieve consumtie, welke met de maatschappelijke omkeering van Europa gepaard gaat.

Daardoor kan eene belangrijke afleiding geopend worden voor zoo veel ledige handen, voor de overbevolking, vooral voor het pauperisme, dien kanker van het beschaafd Europa; eene afleiding, niet minder, voor staatkundige woelgeesten en andere gefukzoekers, en eene aanleiding om de zegeningen des vredes te spoediger en te rijker weder over dat werelddeel te zien uitstorten.

Het is waar, de zaak is nog in haar begin; maar alle berigten geven grond zich die zegenrijke gevolgen in meerdere of mindere mate te mogen belooft.

Reden, ten minste, bestaat er genoeg, om de aandacht op dit onderwerp ernstig te vestigen, en toe te zien, welke vruchten ook ons vaderland daarvan trekken kan; reden genoeg om er zich hartelijk over te verheugen, en er een vernieuwd en schitterend bewijs in te zien van de onnaapbare wijsheid en de onbegrijpelijkheid der wegen, door en langs welke de menscheit geleid wordt.

De invloed, welke dat bewijs kan uitoefenen, behoeft niet de kleinste vrucht te zijn van de ontdekking der goudmijnen van Californië.

— Te Delft zijn in 1848 geboren 696 kinderen, waarvan 379 van het mann. en 317 van het vrouw. geslacht; overleden 688 personen, waarvan 366 van het mann. en 317 van het vrouw. geslacht; gehuwd 158 paren.

— Te Vlaardingen zijn in 1848 geboren 275 kinderen, waarvan 140 van het mann. en 135 van het vrouw. geslacht; overleden 244 personen, waarvan 122 van het mann. en 122 van het vrouw. geslacht; gehuwd 52 paren.

— Aan den Helder zijn in het jaar 1848 geboren 359, overleden 360 personen, gehuwd 98 paren, echtscheiding 1.

— Te Goes zijn in 1848 geboren 184, overleden 156 personen, gehuwd 57 paren.

— Te Breda zijn in het jaar 1848 geboren 423 personen, waarvan 201 van het mann. en 222 van het vrouw. geslacht; overleden 156 personen van het mann. en 177 van het vrouw. geslacht, te zamen 333; gehuwd 88 paren.

— Te Vlissingen zijn in het jaar 1848 geboren 289 kinderen, waarvan 152 van het mann. en 137 van het vrouw. geslacht; overleden 256 personen, waarvan 145 van het mann. en 111 van het vrouw. geslacht; gehuwd 50 paren.

— Te Kampen zijn in 1848 geboren 31 personen, waarvan 24 van het mann. en 7 van het vrouw. geslacht; overleden 15 personen, waarvan 7 van het mann. en 8 van het vrouw. geslacht; gehuwd 3 paren.

— Te Leyden zijn in 1848 geboren 110 kinderen, waarvan 52 van het mann. en 58 van het vrouw. geslacht; overleden 186 personen, waarvan 95 van het mann. en 91 van het vrouw. geslacht.

— Te Uithuistermedem (Groningen) zijn in 1848 geboren 58 van het mann. en 43 van het vrouw. geslacht; overleden 54 van het mann. en 34 van het vrouw. geslacht; gehuwd 38 paren.

ADVERTENTIE.

Armbestuurder der Nederlandsche Israëlitische Gemeente van Utrecht, zoo door de meer en meer achteruit gaande middelen om te voorzien in de behoefte der armen hunner Gemeente als door de toenemende armoede derzelve, gedrongen geweest om bij het Edel Achtbaar Bestuur dezer stad, aanvraag te doen ter verkrijging eener buitengewone kollekte, ten behoeve hunner armen, — hebben bij dispositie van de Edel Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouders dezer stad, dd. 16. Januarij jl., de vergunning verkregen tot het doen eener buitengewone kollekte ten behoeve hunner armen op *Woensdag den 24. Januarij aanstaande*, welke kollekte zal geschieden door Armbestuurder in persoon en derzelver gecommitteerden.

De behoefte om op den duur in den dringenden nood der Israëlitische armen dezer stad te kunnen blijven voorzien, te algemeen hier ter stede bekend zijnde, heeft het niet noodig gemaakt om van het Edel Achtbaar Bestuur dezer stad zelf eene nadere aanbeveling te verzoeken, — en het is uit dien hoofde Armbestuurder voornoemd zich durven vleijen, dat de bekende liefdadigheid der ingezetenen dezer stad ook bij deze buitengewone kollekte weder ruimschoots moge blijken, opdat Armbestuurder door milde giften worden in staat gesteld, hunne armen bij voortdurend te kunnen blijven ondersteunen.

Utrecht 21. Januarij 1849.

Armbestuurder voornoemd,
S. VAN LIER, Ez. Vt.
Namens dezelve,
MAAS VAN LIER, Secretaris.

(180) ** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe J. C. VAN HEECKEREN VAN BRANDSENBURG, MAC-LEAN.

Vreeswijk W. R. Baron VAN HEECKEREN
18. Januarij VAN BRANDSENBURG,
1849. Rijks-ontvanger.

Eenige kennisgeving.

(181) ** Te 's Gravenhage, op den 19. Januarij 1849, bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe TIMMERS VERHOEVEN, geb. JORISSEN.

(182) ** Mijne geliefde Echtgenoot, A. C. BOSCH, beviel heden voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON.

Loon op Zand G. KROEZE,
22. Januarij 1849. Predikant.

(183) ** Mijne hartelijk geliefde echtgenoot A. C. VAN LEUSDEN, beviel heden zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER.

Utrecht den J. W. OOSTERBAAN.
23. Januarij 1849.

Eenige kennisgeving.

(184) ** Na een langdurig lijden, overleed heden mijne geliefde echtgenoot ELISABETH JOHANNA HOUTZAGERS, in den ouderdom van 39 jaren. — Ongeveer vijf jaren mogt ik met haar in eenen genoegelijken echt vereenigd zijn, waaruit zij mij een lieveling achterlaat, te jong om zijn verlies te beseffen.

Utrecht 21. Jan. 1849. J. VAN SCHAICK.

Vrienden en bekenden binnen en buiten de stad, gelieven deze voor bijzondere en algemeene kennisgeving aan te nemen.

(185) ** In den vroegen morgen van heden werd mijn huisselijke rouw voltooid, door het overlijden van mijn eenig overgebleven kind, MARTINA JOHANNA. — Kalm ontsiep zij in den jeugdigen leeftijd van ruim 25 jaar, en slechts twee maanden bewende zij hare onvergetelijke moeder.

Utrecht, H. M. BEECKMAN.
den 22. Januarij 1849.

(186) ** Voor de vele bewijzen van deelneming, bij de bevalling zijner geliefde echtgenoot, van zijne geachte Stadgenooten ontvangen, betuigt de ondergeteekende, ook namens haar, zijnen vriendelijken dank.

Utrecht 23. Januarij 1849. A. S. RUEB.

Utrechtsche Schouwburg.

Met permissie van het Edel Achtb. Bestuur dezer Stad, zal de Directeur van den Amsterdamschen Stads-schouwburg, J. EDUARD DE VRIES, met het Tooneelgezelschap, onder zijne Directie, de eer hebben te vertoonen:

DONDERDAG 23. JANUARIJ 1849.

DE VROLIJKE

VROUWTJES VAN WINDSOR.

BLIJSPEL in Vijf Bedrijven. Naar het Engelsch van WILLIAM SHAKESPEARE, door Iz. J. LION.

Gevolgd door

BEATRIX EN PETRO,
OF DE KWELCEESTEN,

NIEUW GROOT BALLET-PANTOMIME in
2 Bedr. en 4 Taf. Nieuwe Decoratie en Machineriën.

BEIDE NOOIT VERTOOND.

Aanvang ten ZES URE precies.

Prijzen der Plaatsen. Boven Loge f 2,00. Eerste Rang beneden f 1,75. Tweede Rang f 1,40. Parterre f 1,25. Vierde Rang f 0,70. Gaanderij f 0,50. Onderofficieren en Militairen half geld.

NB. De Studenten-Kaarten worden, om geen reden hoogenaamd, aan het Bureau meer afgegeven.

De Boekjes van het Ballet zijn te bekomen aan het Bureau van den Schouwburg

3de STADS-CONCERT.

ZATURDAG 27. JANUARIJ 1849.

1ste Symphonie van R. Schumann.

Nocturne voor den hoorn van Lorentz, uitg. door den Heer ADOLPH LINDNER, 1ste Solo-Hoornist van Z. K. H. den Prins van Pruisen.

Fantaisie sur Lucia di Lammermoor, voor piano, gecomp. en uitgev. door den Heer EMILE PRUDENT.

Ouverture Freyschütz, van C. M. v. Weber.

Fantaisie sur les Huguenots, gec. en uitg. door den Hr. E. Prudent.

Souvenir de Grätz voor hoorn, gec. en uitg. door den Hr. A. Lindner.

a. Caprice sur la Sonnambule. b. Seguidille (dansé Espagnole) gec. en uitg. door den Hr. E. Prudent.

Ouverture Egmond, van van Beethoven.

Aanvang te 7 ure; de zaal zal te 6 ure geopend zijn.

Intrée-kaartjes à f 1,50 te bekomen bij den Heer Rahr en den Bode Hoevers, en aan het Bureau. — De abonnements-lijsten zijn gedeponceerd ten huize van den Hr. Rahr.

FRASCATI.

ZATURDAG 27. JANUARIJ 1849.

Het Tweede en Laatste
BAL MASQUÉ en PARÉ.

Entrée f 2,00 per persoon. Aanvang des avonds ten 11 ure.

(190) * Al de genen, welke iets te vorderen hebben van den Heer HILBRANDUS VAN SCHAAARDENBURG VAN KOCKENGEN, wonende te Kockengen, worden verzocht, daarvan voor den 15. Februarij 1849, schriftelijk opgaaf te doen, ten kantore van den Notaris van SCHERMBEK, te Utrecht.

NEDERLANDSCHE RHIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

(191) * Het Hoofdbestuur brengt bij dezen ter kennis van de belanghebbenden, dat hetzelfde voornemens is, bij inschrijving aan te besteden:

De Leverantie van 5000 strekkende ellen Streekhout; ten dienste van het onderhoud van het spoor tusschen Amsterdam en Driebergen.

De gegadigden zullen de inschrijvings billetten verzegeld, vóór of op den 15. Februarij aanstaande, vrachtvrij moeten inleveren aan het Stations Gebouw te Amsterdam.

De voorwaarden, waarop de voormelde aanbesteding geschiedt, liggen ter inzage van de belanghebbenden aan de bureaux van den Rijn-Spoorweg te Amsterdam, Utrecht en Arnhem, en in de voornaamste Koffijhuizen en Logementen, waar zulks gebruikelijk is.

De noodige inlichtingen zijn bij den Ingenieur Directeur der Maatschappij te Utrecht, te bekomen.

(192) * Den 10. Februarij 1849, 's namiddags ten één ure, zal, te Utrecht, in het Huis der

Notarissen, achter Sint Pieter, in het openbaar worden verkocht:

1. De HEERENHOFSTEDEN HEEMSMADE, bestaande in Heerenhuis met Landmanswoning en Achterhuis, Tuinmanswoning met Koetshuis en Stal, twee Schuren, twee Bergen en ruim 18 bunders Land, waarin zuivere Steen- en Panaarde. Bij het Heerenhuis behooren twee Banken in het Kerkgebouw der Hervormde Gemeente te Vleuten.

2. Bijna 6 bunders BOUWLAND, inhoudende zuivere Steenaarde.

3. Ruim 8 bunders BOUWLAND, bevattende zuivere Steenaarde.

4. De Boerenhofsteden KLEIN HEEMSMADE, bestaande in Landmanswoning met Schuur en ruim 2 bunders Land.

NB. De Lasten van Koop 4, zijn in de billetten verkeerd gesteld; zij bedragen f 22,63 1/2.

5. De 4 vorige koopen bij één, en alzoo de Hofsteden GROOT en KLEIN HEEMSMADE, met nagenoeg 30 bunders uitmuntend Tuin-, Boomgaard-, Bouw-, Hooi-, Wei- en Boschland, liggende aan malkander in de gemeente Vleuten, en begrensd ten westen door de Vleutensche Vaart, en den weg naar Maarssen, ten zuiden door den weg naar Utrecht, en ten oosten door den weg naar den Eng en eigendom van den Heer H. B. Nieuwenhuis. — De daarin aanwezige Steen- en Panaarde kan zeer gemakkelijk worden afgevoerd.

Het Heerenhuis met den Tuin, ruim 1/2 bunders groot en beplant met vele fijne Vruchtboomen, kan met het Koetshuis en de Tuinmanswoning, op 1. Maart en 1. Mei 1849 worden aanvaard.

6. Bijna 8 bunders HOOI-, WEI- en BOSCHLAND, liggende in de gemeente Haarzuilen, belend ten noorden eigendom van den Heer H. B. Nieuwenhuis, ten westen de Themater weg, ten oosten de Ouwen-aar.

7. Ruim 4 bunders WEI- en BOSCHLAND, liggende naast het vorige, belend ten oosten eigendom van de Erven van den Heer P. M. van Byleveld.

8. Bijna 6 bunders HOOI- en WEILAND, liggende naast het vorige, belend ten zuiden eigendom van den Heer J. van Oostrum en ten oosten de Ouwen-aar.

9. Al de vorige Koopen onder Vleuten en Haarzuilen bij één: De Landmanswoningen met de Landhuizen kunnen in gebruik genomen worden op 1. Januarij en 1 Mei 1850.

Inlichtingen zijn te bekomen ten kantore van den Notaris DE BALBIAN VAN DOORN, te Utrecht.

(193) * Met 1. Mei te Huur gevraagd een BENEDENHUIS of BENEDENKAMERS, op eenen goeden stand, ongemeubeld voor eene Jufvrouw met eene Dienstmeid. Brieven te bezorgen Bureau dezer Courant, onder V. V.

HERSTELLING VAN AAMBORSTIGHEID DOOR DE HOLLOWAY'S PILLEN.

(194) * Het volgende is een uittreksel uit een brief van J. Thompson, Esq. eigenaar van het dagblad den Armagh Guardian: „Aan professor Holloway, 17. April 1846.” — Mijnheer, een onderofficier die hier ter stede woont, uit O. Indië terugkeerende, deed, ten gevolge van den overgang van een warm in een koud en vochtig klimaat, eene erge verkoudheid op, dien ten gevolge werd hij zeer ziek, zwak en astmatisch; met het beste gevolg beproefde hij uwe Pillen en Zalf, want hij is nu zoo gezond en sterk als hij immer kon wenschen.

(w. get.) J. Thompson.

Zijn op franco aanvragen a contant te bekomen bij den Heer A. P. MILIUS te Utrecht, bij den Heer G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, alsmede bij den Heer J. STRAATMAN, Hoofd-Depothouder te 's Hertogenbosch.

(195) * GOM ELASTIEKE OVERSCHOENEN, FILTE GEZONDHEIDS-PANTOFFELS en losse FILTE-ZOLEN, zijn te bekomen in het Hoeden Magazijn van J. LEENARTS, Oude Gracht bij de Smeebrug, No. 36; bij wien ook worden gefabriceerd MECHANIEKE MANS-HOEDEN tot zeer billijke prijzen.

OESTER-BERICHT.

(196) * A. VAN BROEKHUIJZEN, in de Lijnmarkt te Utrecht, heeft heden per schuit ontvangen eene extra partij blanke gespeunde Zeeuwsche OESTERS, a f 1,20 en f 1,50; extra mooie dito Texelsche en Engelsche OESTERS. Vette gerookte Winterzalm, opregte Engelsche Bokking en dito Sprot; beste blanke geboukte Lang en Rondvisch, vette bootsmans Winterharing, fijne en dito gemarineerde. Nieuwe Zoutevisch, groote Spaansche Castanjes, a 15 Cent per 5 ons, zoete Chinaasappelen, Citroenen en alle soorten van Mineralen en bitter Water en fijne Engelsche Biere.

(197) * Bij den ondergeteekende verschijnt wekelijks de veel vermeerderde en verbeterde

LANDHUISHOUDELIJKE COURANT,

Weekblad voor den

NEDERLANDSCHEN AKKERBOUWER, VEEHOUDER, HOUTTELER, BOOMWEEKER, WARMGEZIER EN GRONDEIGENAAR,

onder hoofd- en mede redactie van

Dr. J. WITTEWAAL en Dr. W. C. H. STORING.

Behalve voor opgenoemden is de Landhuish. Courant mede zeer belangrijk voor Staatslieden en

Gemeente-besturen; — in Sociëteiten en Koffijhuizen behoort zij mede te huis, de Namen der Redactie, de aanmerkelijke uitbreiding die het met 1. Jan., zonder prijsverhooging is gegeven, de ruime deelneming die het nu van lezers, als door bijdragen van verscheidene ~~landbouw~~ ondervindt; daarbij de gunstige aanbevelingen, die de meeste onzer periodieke Geschriften hetzelfde waardig keurden, zullen belangstellenden genoegzame waarborg zijn, om zich dit oorspronkelijk, den vaderlandschen landbouw bevorderend blad te kunnen aanschaffen.

Om het doel, en het wenschelijke, ja noodzakelijke eener algemeene verspreiding te bevorderen, mag ondergeteekende alle Leden van Landbouwkundige Genootschappen tot deelneming en medewerking daartoe uitnoodigen, en Gemeente-besturen opmerken, één Exemplaar ten algemeenen nutte te nemen.

Men abonneert bij den Uitgever, voorts bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren des rijks, tegen f 6,00 per Jaargang, franco per post.

Voor Utrecht aan het Bureau der Utrechtsche Courant, Plompetoren, No. 665.

NB. Eenige Proefnummers zijn op franco aanvraag alom gratis te bekomen

Arnhem 15. Jan. 1849. J. G. MEIJER.

(198) * Bij den Boekverkooper J. H. SIDDRÉ, is van de pers gekomen:

BEZUINIGING.

EENE TRAGISCHE BALLADE,

DOOR

DAMOCLES.

Prijs f 0,20.

UITGAVE VAN L. E. BOSCH & ZOON.

(199) * Op heden is algemeen verzonden:

GUIZOT

OVER DE

VOLKSRECHTSCHAPPIJ

IN FRANKRIJK.

UIT HET FRANSCH VERTAALD DOOR

Mr. W. R. BOER,

Advokaat te Utrecht.

Groot Octavo. Prijs f 1,20.

Utrecht 22. Jan. 1849.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 22 Jan. — 4 1/2 ure.

NEDERLAND.			
Werkel. Schuld.	2 1/2 pCt.	49	49 1/2
dito dito	3	58 1/2	59
dito dito	4	76	76 1/2
Amortisatie Sijndicaat 3 1/2		76 1/4	76 1/2
Oost-Ind. Leening	4	75 1/2	75 1/2
Aand. Rijn-Spoorweg 4 1/2		79 1/2	79
BELGIË.			
Banc. Belge	2 1/2 pCt.	41 1/2	42
Roths., Volkswijlt	2 1/2	41 1/4	42
SPANJE.			
Leen. Ardoiz. v f 85, 5	pCt.	10 3/4	11 1/4
„ „ „ f 510, 5	„	10 3/4	11 1/4
Onbep. Stukken.	5	10 1/4	10 3/4
dito dito.	3	30	30 3/4
Binnenl. 6/m.	3	19 3/4	20 1/2
Ardoiz Coup.		7	7 1/2
Passive		3 1/2	3 1/4
PORTUGAL.			
Te Londen	3 pCt.	27	27 1/2
dito dito.	4	28	28 1/2
RUSSLAND.			
by thea en Comp.	5 pCt.	101	101 1/2
dito 1828 & 1829	5	100 3/4	101 1/4
dito 1831 & 1832	5	89 1/2	90 1/4
„ „ „	4	81 3/4	82 1/2
dito Saeqlitz.	4	81 1/2	82 1/4
Certific. van Assign. . . .	6	60 1/4	60 3/4
OOSTENRIJK.			
Metaliek	5 pCt.	73	73 1/2
dito	2 1/2	37 3/4	38 1/4
Weener-Bank Goll.	4	66 3/4	67 1/4
AMERIKA.			
Bank-Actien V. Staten. . . .		3 1/4	4 1/4
Braz. 1824		80 1/4	81
„ f 200.		77 1/2	78
Peru.		35	35 1/4
Grenada		15 1/2	16 1/2
Mexico.		26 1/4	26 1/2

Binnenlandsche fondsen waren heden over het algemeen zeer vast; Spaansche een weinig flauwer; Portug. goede koopers zeer goed te plaatsen; Russische prijzende; Oostenrijksche mede williger in prijs; van Zuid Amerika valt niets bijzonders te vermelden; Grieken een weinig flauwer.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (Zonnenburg.)

Jan.	Uren.	Wind- rigting.	kracht.	Barom. bij 0°	Thermom.	Damp- drukking.	Vochtig- heid.	Gevallen regen.	Aanmerkingen.
				mm		mm		mm	
21	8	ZZW.	2	772,01	39,0	6,14	0,95	0	Bewolkt.
	2	ZZW.	2	69,61	45,1	7,19	89	0	id.
	10	ZZW.	4	66,36	44,8	7,33	87	0	Betrokken.
22	8	ZW.	3	60,61	44,2	7,23	93	1,4	id.
	2	W.	4	62,06	46,0	6,05	73	0	Bewolkt.
	10	WZW.	3	65,68	40,0	5,77	85	0	id.

In het vorig N°. staat bij 18 Dec. Su thermom. 35,5 lees 52,5.